

চিত্রকলি

মহম্মদ মোচেব আলী ।

খাতাকপীয়া বাথান ।

পোঃ চামতা ।

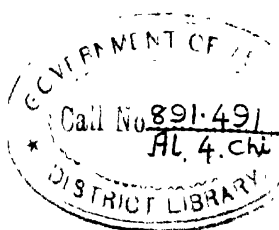
চিত্তা-কলি

বি. এ. কেণ্ডিডেট—

মহম্মদ মোচেৰ আলী এ. এম, এইচ্, আই, (হোমিওপ্যাথ)

এক্স, শিক্ষক, দেবীৰাম পাঠশালা হাইস্কুল নলবাৰী;

১৯৫১ চন, ১১ এপ্রিল।

বেচ ১৭ টকা
DISTRICT LIBRARY.
TEZPUR

প্রকাশক :

মহম্মদ ইউচুফ আলী ।

খাতাৰূপীয়া বাথান ।

মুদ্রক :

গঙ্গা প্রেছ

নলবাৰী (কামৰূপ) আসাম

— অৰ্পণ —

স্নেহময়ী জননী চম্পাবিবিৰ নামত

“চিন্তা-কলি” কবিতাটি

অৰ্পণ কৰিলোঁ।।

ইতি—

হতভগীয়া পুত্ৰ—

“মোচেৰ”

১২।১২।৫২ ইং

— চিন্তা-কলি সম্বন্ধে —

“চিন্তা-কলি” পড়ি চালেঁ। ই লিখকৰ প্ৰথম প্ৰয়াস।
লিখকে বিশ্ব জীৱনত ঘটা ঘাত-প্ৰতিঘাটৰ বিষয়বোৰ লৈ
তাৰ মূল নিয়ন্ত্ৰক কেন্দ্ৰ কৰি চিন্তা-কলি মেলিছে।

প্ৰথম প্ৰয়াস হিচাবে লিখকৰ লিখনি নিশ্চয় প্ৰশং-
সনীয়। কবিতা সাধনাৰ বস্তু। সাধনাত লাগি থাকিলে
‘চিন্তা-কলিৰ’ কবিক ভবিষ্যতে উন্নতি পথত দেখিব পাম
বুলি আশা কৰিলোঁ।

কবিতা কুটীৰ

১৯৫৩ ইং

}

জমিকদ্দিন আহমেদ

সম্পাদক, “মিনাৰ”

মানব সমাজত ঘটি উঠা বিভিন্নাবস্থা ফুটাই তুলিবলৈ
লিখকে ‘চিন্তা-কলি’ত যত্ন কৰিছে। বিধাতাৰ বিধানত
সমাজত বিভিন্নাবস্থাৰ উদয় হৈছে কিয়? এই প্ৰশ্নই কবিক
“চিন্তা-কলি লিখিবলৈ বাধ্য কৰিছে। বিধাতাৰ বিধান
অকল মানব সমাজতে আবদ্ধ থকা নাই। প্ৰকৃতিৰ বুকতো
একে দৰে দেখা দিছে। দোষ বচনাকাৰী ঈশ্বৰে মানবক
পাপত বুৰাই, পুনৰায় মানবক দোষ ধৰি সি পুৰাত শাস্তি
বিহে কিয়? এনে প্ৰশ্নও “চিন্তা-কলি”ত ঠায়ে ঠায়ে উঠিছে।
মুঠতে বিধাতাৰ নিভেদ বিধানৰ প্ৰশ্ন ইয়াত চলিছে আৰু
কবিয়ে মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে—যদিও এয়ে
তেওঁৰ লিখাৰ প্ৰথম প্ৰয়াস।

নলবাৰী সংস্কৃত কলেজ,

১৯৫৩ ইং

}

অধ্যাপক শ্ৰীপুৰুষোত্তম ভট্টাচাৰ্য্য

ব্যাকৰণ শাস্ত্ৰী, জ্যোতিস্মাৰ্গ,

জ্যোতিৰিজ্ঞানচাৰ্য্য, সিদ্ধান্তবাগীস

*Library books will give you joy for long
if handled carefully with clean hands*

চিত্ত-কଳি

— 2 (2) —

— ୧ମ ଅଂଶ —

[চিন্তা-কলিৰ বেতুপাত]

কোনেনো বঁচিলে বিশাল জগত
বাচকবনৌয়া ভুবন পূৰ্ণ ;
কোনেনো বিলালে সগাফো সমানে
যাউত্ৰিগুণীয়া আপোন সুখ ?

* * * *

কোনেনো বচিলে ধুনায় পৃথিবী
কাৰণে হাতৰ নিপুন চিন,
বাজিছে কিয়বা ইয়াতে সদায়
সুখৰ দুখৰ মধুৰ নীণ ?

* * *

চিন্তা-কলি

সৃষ্টি পাতনিব আদাম হাৱাক
কোনেনো ব'চিলে সবগ ভূমিত,
মাননীয় খেল সমাপন হেতু
কোনেনো পঠালে এই ধৰণিত ?

* * * *

চিন্তাব নিনাদে দিলে সন্নিধান
‘বিশ্বৰ গৰাকী আল্লাই মূল ;
অসীম শক্তি বিয়পিছে যাব
ভূদন বিয়পি অনন্ত কুল !

* * * *

তেনেহলে প্ৰভু সকলোকে তুমি
নিজৰ শক্তিতে কৰিছা স্ৰজন ;
ক্ষুদ্ৰকায় চ'তি মহাকায় তাতী
তোমাৰে প্ৰভু নিখুট নিশ্চয়ান !

* * * *

সীমৰ মাজত আন জীৱ বাখি
মানবক দিলা ওখত আসন,
অসীম ধিয়াই চাবলই তুমি
নবৰ হিয়াত ঢালিলা গিয়ান।

* * * *

সকলো মানবে লভিলে জনম
তোমাৰ পৰম শক্তিৰ পৰা,
নাপায় কিয়বা সবেও সমানে
একেটি সুখত সুখৰ নিজৰা ?

* * * *

সত্যৰ শতক অসত্যৰ সখী
কাম-ক্ৰোধ-লোভ-মোহ আদি বাণ,
নাট্য মন্দিৰত অভিনয় হেতু
তুমিয়ে ধৰিলা সবাতো যোগান !

* * *

সুখৰ সবগ দুখৰ নবক
তুমিয়ে প্ৰভু কৰিলা নিমিত্ত,
মায়া কাননৰ মোহ-আবোৱান
তব পৰশত হল প্ৰকাশিত !

* * * *

একেটি স্ৰষ্টাৰ সবেও সন্তান
নহয় ইয়াত অকনো সংশয়,
কিয় বাক তেন্তে এই দুনিয়াত
মানব ভাগ্যৰ ভেদা-ভেদ হয় ?

* * * *

চিন্তা-কলি

এটি বজা তই বাজপাট লঠ
নিজৰ মহিমা প্রচাবে ধবাত,
কিয়বা আনটি ভিখাৰী বেণেবে
মাগিছে সদায় পৰব ছাবত ?
* * * *

পাপেৰে যিজন তল কলুষিত
কোনেনো বচিলে তেনুৱা পাপক
পাপৰ পথত কোনেনো আনিলে
অজলা পাপীৰ পবিত্ৰে মনক ?
* * * *

একে গৰাকীৰ পুণাৰ জনক
কোনেবা কৰিলে পণিক সতাব,
মলিন পাপৰ আঁৰত 'সন্নিযে
কেনেকৈ লভিলে পুণাৰ পোহৰ ?
* * * *

অসীম শোকত এটি পৰাণীয়ে
টুকিছে চকুলো ব্যাকুল ভাবত,
কোন বিধানত আনটি আকউ
ফুৰিছে সুখৰ সুরলা বথত ?
* * * *

পানী-তাপী-দোষী দুখী-নির্দোষী

তুমিয়ে দেখেঁন সকলোবে মূল,
এটি সত্যে বাখি সিটি পাপে থই
কবিছানেকি শাসনত ভুল ?

* * * *

শাপীৰ জীৱন বিবেক নিজ্ঞান
 তোমাৰ দ্বাৰাই হইছে ৰচিত,
 তোমাৰ দ্বাৰাই পৰিচালিত হৈ
 কটায় জীৱন মৰত ভূমিত!

কিয়বা পঠোরা তুমিয়ে পাপীক
আক্ষাবে আগুবা পাপৰ পথেৰে ;
তোমাৰে বচিও বিবেকক তাৰ
নাবাধা কিয়বা শকত হেটাৰে ?

* * *

ভূমিয়ে পঠোরা মানব বোবক
পাপব কোবাল গহীন বাটেবে,
ভূমিয়ে আকউ উভতি দুনাই
দোষিছা পাপীক কেনে বিচাবেবে ?

* * *

চিন্তা-কলি

তুমিয়ে চলোৱা কত মানবক

পূণ্যৰ পথেৰে শুভমতি বাকি,

পুণ্যবাণ বুলি নিবা সবগলৈ

চক্ৰান্ত ভাবৰ ভেদ-নীতি ঢাকি ?

* * * *

কৰ্মফল যদি ভুগিছে মানবে

ইহ জনমৰ দুনিয়াতে বাক,

শেষ বিচাৰত কিয়বা লাগিছে

বিচাৰ বিধান নবক আৰু ?

* * * *

যদি তুমি জানা মানব অন্তৰ

গুপ্ত ভাবত আৰত লুকাই,

সত্যৰ পথত পোহৰ বিতৰি

কিয়বা নিনিয়া নবক চলাই ?

* * * *

অপথে কুপথে মানব বোৰক

তুমিয়ে চলোৱা আপোন ইচ্ছাত,

যুক্তিহীন হই বিচাৰ বেলিকা

কেনেকৈ দোষিবা নাহৰ বলত ?

* * * *

चिन्ता-कलि

বিশাল বিশ্বব্যাপী অন্যান্য শাসনও
 নিকাশি নিজস্ব ন্যায়তাবিপুল,
 অমূল্য শাসনব্যবস্থার বিধান খনিতে
 থৈছানেকি লুকাই বহুত ডুল ?

• • •

— ২য় অংশ —

[চিন্তা-কলিৰ পাহি]

অতীত বুকত বইছে যোগেবে
পাহৰা নামেৰে এখনি নই,
পুৰণি কাহিনী বুকুৰে সাবতি
অনন্ত সিন্ধুত পৰিছে গই !
অনন্ত সিন্ধুৰে কোবাল সোঁতেৰে
মাতিছে এষাৰি সুবীয়া মাত,
কতনা কাহিনী বিবিধ ভাষিৰে
উখলি উপচি তুলিছে তাত !
বিপুল কাহিনী টুকিব নোৱাৰোঁ
বইছে জ্ঞানৰ আৰত মোৰ
তথাপি এবাৰ চাওঁ যত্ন কৰি
চলিছে হিয়াত সংশয় ঘোৰ !
সৃষ্টিৰ পুৰাত বিশ্ব বিধাতাই
বাচিলে সবগ অমৰ পুৰ,
ফিৰিস্তা—কিম্ব পৰবী ঘাবাই
বতালে কিমান অমিয়া সুৰ !

*

*

*

তেরেই বচিলে নমুখা এখন
 সর্গব' লগত অমিল কবি ;
 জীবন কাবণে বেগানি সজাই
 বচিলে ইয়াত মবণ পুৰী !

*

*

*

স্বৰ্গত এদিন বিশ্ব বিধাতাই
 আদাম বচনা কৰিলে শেষ,
 আপোন আত্মা সংযোগ কৰি
 ঢালিলে তেওঁত মানব বেশ !

*

*

আল্লাব আদেশ হৃদয়ত লই
 সৰ্গৰ সকলো ফিৰিস্তা গই ;
 জনালে সৈমান আদাম আদৰি
 মানৱ সাধুতা জগাই লই !

(কিন্তু) সৈমান হ'লৈ অবজ্ঞা কৰিলে
 দ্বিভিঙা 'চেতান' অভিমানী হই.
 আল্লাব আদেশ অবহেলা কৰি
 সৰ্গত জগব লগালে অই !

*

*

*

*

চিত্তা-কলি

দোষৰ বাৰণ অভিমান ভাৰ
লভিলে 'চেতানে' আল্লাৰ পৰাই
সেইটি ভাবতে অপৰাধ ধৰি
দোষিলে কেনেকৈ দোষ বচোতাই ?

* * * *

দোষৰ কোবত দুৰ্গ 'চেতানে'
এবিলে সবগ অভিশপ্ত হই,
জীৱন ধৰিলে মৰত ভূগিত
মানব চকুৰ আৰত বই !

* * * *

সবগ তিয়াগি আহোতে 'চেতানে'
বৰ এটি ললে আল্লাৰ পৰাট
ধূলিৰ ধৰাৰ সত্য-পথিকক
নানান ভাবত নিবলৈ ঘূৰাই ।

* * * *

অজান তানত বিশ্ব বিহোতাই
পঠালে 'চেতান' সবগৰ পৰা,
মৰ্ত্যভূবনত 'চেতানক' মেলি
বোৱালে এখনি নবক নিজৰা !

* * * *

সত্যৰ পুৰত বাগি আদামক
 উদাসীন ভাব উপজালা হিয়াত,
 অসীম জ্ঞানেবে তুমিয়ে আকউ
 ইভক সঙ্গিনী বচিলা তাত !

আদেশিলা তুমি আদাম উভক
 "হুখেৰে থাকিব সবগ বনত,
 "গগুম" খাবলৈ বাধা দিলা তুমি
 অভিমানী ছয়তান ছালনাত ?

আনহাতে তুমি "চেতান" লগাই
 ভুলালা দুয়োকে লোভ দেখুৱাই,
 তোমাৰ আদেশ পাহৰাই থই
 "গগুম" এদিন পেলালা খুৱাই !

আদিতে পঠোৱা সাবধান বাণী
 দুনাই দুয়োকে দিলা সোৱৰাই,
 ভজ কৰা বুলি তোমাৰ আদেশ
 ধৰাত পঠালা দোষেৰে তিয়াই !

চিন্তা কলি

সেইটি দোষতে দণ্ডনীয় কবি
সবগৰ পৰা আনিলে ধৰাত,
মানবৰ বংশ বিস্তাৰ কৰাই
যাপালে জীৱন সংসাৰ হাটত !

* * * *

দয়াময় প্ৰভু ! আদাম ইভৰ
হইছিল দোষ আঁত গুৰুতৰ ;
নক্ষমিলা কিয় সিহঁতক তুমি
দোষী বুলি ভাবি প্ৰথমে দোষৰ ?

অজ্ঞান আন্ধাৰে ঢাকিছিল হিয়া
জনক আদাম জননী ইভৰ,
বুজনি নিদিলে হিয়াত অলপো
পাপ-লোভ কিনো বাধক সত্যৰ ?

লোভৰ বানত তুমিয়ে উটাই
মিছাতে দোষিলা আদম ইভক,
ধৰাত পঠাই সকলো কালতে
সিচিলা নিভেই দোষৰ বীজক

নাবাঞ্চিলা' কিয় সিহঁতৰ মন

শিলেৰে সজোৱা শকত বাধাবে,
যাতে কোনোমতে ছয়তান মানি
“গগুম” নোৱাৰে লাৰিব হাতেৰে

✽ ✽ ✽ ✽

আদাম উভক পিতা-মাতা কৰি
ধৰাত থুলিলা মানব কানন,
দুৰ্গ ছয়তান' লগুৱাই তুমি
বিপথে ধৰালা সবাবো মন !

‘চতান’ জালত পেলাই সবাকো
অসত্যৰ লোৱালা পুত আশ্রয়
সত্যক ভুলাই অসত্যৰ গান
গোৱালা সবাকো মেদিনী কপাই

দুলাই নুহক প্ৰতিনিধি পাতি
পঠিয়ালা তুমি এই দুনিয়াত,
সত্যক বিতৰি ধন্যৰ জেউতি
বিলাব পঠালা সবাবো হিয়াত !

চিন্তা-কলি

কত দিন ধৰি মুহূৰ ঘাবাই
যাচিলা সবাকো সত্যৰ বচন,
তাকৰ নবেবে মুহূৰ মানাই
অশ্রু কৰিলা অশ্রুত মগন !

ভূমিয়ে আকউ হই বিচলিত
বৰ্ষাৰ পানীক কৰিলা আহ্বান
মহাটল তুলি মুহূৰ বিবোধীত
অকাল মৰণে মাৰিলা মাৰণ !

আদাম ইভৰ বংশৰ পৰাই
জন্মালা সবাকো মুহূৰ লগত
মহান মুহূৰ সতোৰে তিয়াই
কৰিলা অশ্রু লয় অশ্রুত ?

(শ্ৰেষ্ঠ) মুহূৰ নিচিনা বাকী বিলাককো
নিদিলা কিয়নো সত্যৰ জেউতি,
ধৰ্ম্মৰ পথত উভতি আহিব
নিদিলা কিয়ব! শ্রুতৰ দীপীতি ?

এতনক দিলা জ্ঞানৰ পোহৰ
 আইন বোৰক ঘূৰালা অন্ধত,
 তুমিয়ে আকউ অন্ধ যাত্ৰী বুলি
 পেলালা নেনেকৈ দোষ সাগৰত ?

মুঠৰ আদেশ নামানি বোৰক
 দিলা হয় যদি সত্যৰ স্মৃতি,
 তেওঁৰ আদেশ নামানি নোৱাৰে
 দিলা হয় যদি ধৰ্মৰ ৰতি ?

স্ৰষ্টাৰ আদেশ সৃষ্টিয়ে নামানে
 কত আছে এনে যুক্তিহীন কথা,
 বিভেদ নীতিত মুহ বিবোধীক
 দিলা প্ৰাণদণ্ড লাগিছে ব্যথা !

ভাল কথা শুভু ! আদেশ উপেক্ষি
 পালে প্ৰাণ দণ্ড এই দুনিয়াত,
 শেষ বিচাৰত সিহঁতক বাক
 দণ্ডিবা আকউ কোন বিধানত ?

চিন্তা-কলি

নিজেই তুমি অসত্য বিনাশি
বিমল সত্যৰ বোৱালা উজান,
আবব দেশৰ 'যু'দ' পাহাৰত
জ্বলিছে ইয়াৰ জ্বলন্ত প্ৰমাণ !

* * * *

অসত্যক যদি দুনিয়াৰ পৰা
নিজেই বিনাশি কৰিলা বিলয়,
পিচৰ যুগত কৰপৰা প্ৰভু ।
একে অসত্যৰ নিজৰা ওলায় ?

*

ইয়াকুব নংশী উত্থাটল সবে
মিছৰ দেশত বস-দাস কৰি,
মহা অনাচাৰ সতিছিল সবে
তোমাৰে নামক অদয়ত ধৰি !

মিছৰৰ বজা দত্ত্য কিৰোণক
সত্যৰ পথত আনিব পাহৰি
মুছাক পঠালা প্ৰতিনিধি পাতি
সত্যৰ ছত্ৰিটি ওপৰত ধৰি ?

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY, চিত্তা-কলি

(প্ৰভু !) ফিৰোণক কোনে অত্যাচাৰী কৰি
পঠিয়াই দিলে এই দুনিয়াত ?
তুমিয়ে গঢ়িলা দয়াহীন কৰি
ঢালি দিলা বল তেওঁৰ চিয়াত !

সতাব পথত ফিৰোণ-আনাত
তবপৰাগত উপজিল ভয় ?
মুচাকো সেয়েহে কেচুৰা কালতে
নীল দৰিয়াত পঠালা বোয়াই ?

হৈছিল যেনেকৈ লালিত পালিত
দৈৱকী নন্দন নন্দৰ ঘৰত,
তেনেকৈ মুচাকো পালন কৰিলা
সতাব শতক ৰাজ নগৰত !

শেষত তুমিয়ে বিপথীৰ সৈতে
সমুদ্ৰৰ পিনে নিলা ফিৰোণক
দয়াহীন হই তথাপিও তুমি
নিদিলা গিয়ান অকোনো তেওঁক ?

*

*

*

*

চিত্তা-কলি

সাগৰ-বুকত অধৰ্মৰ সৈতে
ফিৰোণৰ গল প্ৰাণ পখী উৰি,
উচিত দোষৰ উচিত বিচাৰ
সমুদ্ৰ-বুকত বিয়পিল ঘূৰি !

অবমাননাত ফিৰোণৰ হল
দোষ অনুসৰি উচিত বিচাৰ,
সিপুৰীত আক লাগিছে কিয়না
পুনৰ বিচাৰ দণ্ডিত জীৱৰ ?

* * * *

তোমাৰ- এক লক্ষ আক চৌগিশ তাজাৰ
গাদেশত) নবীয়ে প্ৰচাৰে সত্যৰ বচন,
তথাপি নহল ধৰাৰ পৰাই
সৰগ শতক অসত্য-উচন ?

* * *

আদাম-ইভৰ মিলনৰ পৰা
ধৰাত বহিল মানবৰ হাট ;
মহান আল্লাৰ চলাহত পৰি
হেৰালে সবেও সত্যৰ আঁত !

* * * *

অজলা নবক মেলিলা ভূমিয়ে
 সত্য-অসত্যৰ দুয়োটা বাটত ;
 সত্যৰ বাটত ফান পাতি থই
 পথিকবোৰৰ হেঁকৱালা আঁত !

*

অচিনাকি নৰে ধৰাত চলোতে
 সত্যৰ বাটত পৰে গুটি খাই,
 ফানহীন বাট অসত্যৰ পথে
 ধৰাবাসী সেয়ে ধৰে যাবলই !

*

*

সকলো যুগতে সকলো কালতে
 তোমাৰ নীতিৰ নহয় শেষ,
 অকাৰণে তুমি মানব বোৰক
 দোষৰ বোজাৰে বিহিছা ক্লেণ !

পুৰণি কালত মথুৰা ভূমিত
 কংসক পঠালা অনাচাৰী কৰি,
 তুমিয়ে আকউ সংভাৰ কাৰণে
 পঠালা কৃষ্ণক শকতি বিতৰি !

*

*

*

চিন্তা-কলি

ধৰ্মৰ বিজয় অধৰ্মৰ ক্ষয়
দেখুৱালা তুমি কুকৰ্ণেত্ৰ যুজত,
ধৰ্মৰ পাণ্ডৱে লভিলে বিজয়
অধৰ্মৰ কুক পৰিল বণত !

কথা এটি সোধো জগতৰ পিতা
দিবানে উত্তম উত্তৰ মোক,
অসত্য-পথেৰে টানি আন কোনে
বিনাশ কৰিলে কোঁৱৰ কুলক ?

* * *

ৰজাৰ আদৰ্শ দেখুৱাবলই
ৰামক তুমিয়ে দিলা পঠিয়াই,
তোমাৰে ৰাবন বধৰ কাৰণে
পঠালা তেওঁক দণ্ডক বনলই !

নহুম যযাতি মাক্কাতা জনকে
কটোলা জীৱন শাসন বেদিত ;
প্ৰজাবিলাকক কিয়বা কৰিলা
সদায় ৰজাৰ পদৰ দলিত ?

শাণ্ডেয় দধিচৌ কাৰ শ্ৰেৰণাত
 হ'ল মহাত্মাগি এই জগতত ;
 দাস্তিক এতিদে কাৰ গৰ্ব লই
 নিজক মেলিলে ধ্বংসৰ পথত ?
 কবি কালিদাস ওমৰ খৈয়ামে
 দিলালে জেউতি কাৰ প্ৰতিভাত,
 তানসেন-ডাণ্ডে চৰক কপিলে
 ঢালিলে জেউতি কাৰ ছালনাত ?
 জাতিৰ বৰেণা মহাত্মা গান্ধীয়ে
 উদ্ধাৰে ভাৰত কাৰনো বলত,
 গান্ধী-তত্যাকাৰী নেথু গোথচেৰ
 মেলিলে কোনেনো দোষৰ পথত ?

চিন্তা-কলি

য'তে ত'তে মাথো তন ভেদ ভাব
নসুখা বিয়পি উঠিছে উপচি
এটিক দয়া দি সটিক কোপ দি
ফুরিছা সদায় কটিলতা যাচি ?

দুনিয়াৰ বাট বিদূষিত কৰি
 খলিছা তুমিয়ে দোষণ পোহৰ,
 মেলি পাখকক ঘোৰ এক্সাৰত
 কিয়না খলিছা দণ্ডৰ ঢ়বাৰ ?

— ৩য় অংশ —

[চিন্তা-কলিৰ কেশৰ ।

গধূলি ওঠে মলয়া বইছে
বেলিটি বুৰিছে পশ্চিম দিশত,
সন্ধিয়া আহিছে নিয়তি মাতিছে
উদিকে নক্ষত্র নাল আকাশত ।

এনে সময়তে ক্রিয়াৰ মাজত
উঠিল বেগেৰে চিন্তাৰ লহৰ
সৃষ্টি বৈষম্যৰ ঘটনা বিলাকে
খুলিলে মোৰ জপোৱা দুৱাৰ !

আছিল মনলৈ অবিৰল ধাৰে
সংসাৰ এখনি ভাগুনা পোহাৰ,
বিনিময় মানবে নাট্য মন্দিৰত
পাতিছে খেলাৰ ধুনীয়া বজাৰ ?
ভাগুনা চালক বিশ্বৰ প্ৰভুৰে
নবৰ ছাৰাই খেলোৱাই খেলা।

আগ্ৰহ নিগ্ৰহ বিলাই সবাকো
দুনিয়াত পাতোৱাই মহাখেলা ।

চিন্তা-কলি

ভাওনা ঘৰত স্মৃতিৰ দয়াত
লভিছে এজনে ৰাজ-সিংহাসন,
এইটি ঘৰতে চালকৰ কোপত
লভিছে এজনে ভিখাৰ বাহন !

ভাওনা ঘৰত এজনী ৰমণী
কান্দিছে ফেকুৰি পুত্ৰৰ শোকত,
ইয়াতে আকউ অইন এজনী
ফুৰিছে সদায় সুখৰ ৰথত

ভাওনা ঘৰতে ছট-ফট্ কৰি
কান্দিছে এজনে স্নানাতীন হই,
ইয়াতে আকউ নীৰোগী স্নানাবে
ফুৰিছে এটিয়ে স্তূৰনি হই !

নাটো মন্দিৰত সন্তান শোকত
হইছে এজন আতিকে হতাশ,
বিধিৰ তাতত পুতেকৰ স'তে
বাঞ্ছিছে সিটিয়ে নতুন আশ !

ভাওবীয়া এটি পটত ওলাই
যাচিছে সবাকো বিমল গিয়ান
আনটি পবাণী হাঁহি মুখে আহি
খুলিছে সবাবো মুক্তিৰ তোষণ !

ভাওনা কৰিছে কিচুমান প্রাণী
কলা, বেড়া, খোৰা আদি কপ ধৰি !
ভাওনা চালকে পঠালে কিচুক
কণা-কুজা-বোনা আবৰা কৰি !

ভাওনা ঘৰত বমনী বিবাজি
হইছে কপত আতিকে স্নকীয়া,
এই ভাওনাতে পুকষ ওলাই
দুইটি ভাগত ভগালে দুনিয়া !

এজনে হাহিছে সিজন কান্দিছে
ভাওনা ঘৰৰ অচিন বাটত ;
সিটিয়ে খাইছে ইটিয়ে চাইছে
ভাওনা চালক প্রভুৰ হাতত !

চিন্তা-কলি

এজন মানবে দানী মানী হই
বয়পাই দিছে নিজৰ খিয়াতি,
আকউ এজনে অভিমানি হই
ফুৰিছে গববৰ পোহাৰ পাতি !

বিশ্ব ভাওনাৰ দুৱাৰ জপাই
হইছে এজনে অজয় অমৰ,
ভাওনা শেষত অইন এজনে
এৰিছে নিজৰ অজ্ঞান একাৰ !

ভাওমালৈ আহি এজন মানবে
ফুৰিছে সদায় অবনী কোপাই
ভাঙৰীয়া এটি লৰিব নোৱাৰি
পৰিছে খোজত বাগৰ সলাই !

মহাবীৰ এজনে বালুৰ বলেৰে
দেশ বিদেশ কৰিছে জয়
শক্তিহীন জনে আকুল পৰাণে
দেখিছে ধৰাত একাৰ আলয় !

চিন্তা-কলি

ভাওনাত এজনে সন্তাসী বেশেবে
প্রচার কৰিছে সত্যৰ বাণী
অইন এজনে বটু সাহসেবে
কৰিছে সত্যৰ অনেক হানি !

* * *

তোমাৰেই প্রভু সকলো সন্তান
চলাইছা তুমি সংসাৰ হাটত
বিভিন্ন কপত বিভিন্ন নবক
কিয়বা নচুৱা বিভেদ নাচত ?

কিয়বা কৰিছা এজন সুখীয়া
বিকাশি নিজৰ অনুকূল গতি,
কিয়বা কৰিছা এজন দুখীয়া
বিকাশি তোমাৰ প্ৰতিকূল মতি ?

যদি তুমি জানা মানব অস্ত্ৰৰ
গোপন ভাবত সজা হই থাকি,
মানব বোৰৰ দুখৰ পৰত
নজুলোৱা কিয় সুখময় চাকি ?

চিন্তা-কলি

যদি তুমি জানা হিয়াত বিবাজি
মানুতে কি ভাবে মনব মাজত,
কুপথে যোৱাব অলপ আগতে
বেয়া বুল কিয় নোকোৱা ঠাৰঁত ?

যদি তুমি গঢ়ি বিভিন্ন মানব
সুখৰ দুখৰ হইছা গৰাকী
সুবুজোৱা কিয় মানব বোৱক
খুলি দি হিয়াত গিয়ানৰ চাকি ?

একেটি সাঁচৰ একে মানবেৰে
যদিহে তুমি সজাইছা অবনী ;
পাপী তাপী দুখী অজলা খোৰাবে
কিয়না তুলিছা কাতৰ বাগিনী ?

কিয়বা তুমিয়ে ধন্য পঠিয়াই
লভোৱা সুখৰ বিমল পোহৰ,
কিয়বা তুমিয়ে বজা পঠিয়াই
কবোৱা শাসন বিশাল দেশৰ ?

কিয়বা তুমিয়ে জ্ঞানো পঠিয়াই
 ধৰাত কৰোৱা আনন্দে বিহাৰ,
 কিয়বা তুমি অজ্ঞানোক গঢ়ি
 সজোৱা ইয়াত কানন মূৰ্খৰ ?

কিয়বা তুমিয়ে কগীয়াক গঢ়ি
 ফুৰোৱা সদায় কেকাই কেকাই,
 কিয়বা তুমিয়ে নীৰোগীক গঢ়ি
 ধৰাত খন্দোৱা সুখৰ নই ?

কিয়বা তুমিয়ে অপৰূপ ধৰি
 ধৰাত তুলোৱা সৌন্দৰ্য্যৰ ঢো
 কিয়বা তুমিয়ে স্থগনায় ৰচি
 অবিৰাম ঢালিছা নিন্দাৰ মো ?

কিয়বা তুমিয়ে নাৰী পঠিয়াই
 জগতত পাতিলা প্ৰেমৰ হাট,
 কিয়বা তুমিয়ে পুৰুষ পঠাই
 খুলিলা এখনি সংসাৰ নাট ?

চিন্তা-কলি

তুমিয়েই যদি বচিলা মানব
নাবাখা কিয়নো সবাকো সত্যত.
সত্যৰ পথত কাঁইট পুতি থৈ
ঘূৰোৱা কিয়বা অসত্য-পথত ?

মানব লোৰক সংসাৰ বাক্কোনে
কিয়বা বেহোৱা পাপৰ বেহা,
মায়া-ছালনাৰ বিলাস ভোগৰ
কিয়বা কবোৱা দুষিত দেহা ?

সৃষ্টিৰ অন্তত শেষ বিচাৰত
কিয় লবা পাপ-পুণ্যৰ হিচাব,
দোষৰ পথেৰে নবক ঘূৰাই
কিয় দিবা সবগ-নবক চাব ?

— ୪ର୍ଥ ଅଂଶ —

[ଚିନ୍ତା-କଳି କେଶବର ବେଗୁ]

(ପ୍ରଭୁ !)

କିୟନୋ କବିଛା ମେକତ

ଛମହୀୟା ଦିନ,

କିୟନୋ କବିଛା ବିଷୁବେ

ତାତକୂହି ହିନ ?

କିୟନୋ କବିଛା ମାଗବ

ନୀଳ ନୀବେ ଡବା,

କିୟନୋ କବିଛା ମକଡ଼ୁ

ବାଲିବେଇ ଗଟା

କିୟନୋ କବିଛା ପୃଥିବୀ

ଉଦ୍‌ଗାପତ କ୍ଷୀଣ,

କିୟନୋ କବିଛା ବେଲିଟି

ମୋହବତ ଲୀନ ?

କିୟନୋ କବିଛା କୁଳିକ

ମଧୁର ସୁବୀୟା

କିୟନୋ କବିଛା ଉତ୍କ

ଭୟ ଓପୋଜୋରା ?

চিত্তা-কলি

কিয়নো পেলোরা গিৰিত
হিম চিৰ দিন
কিয়নো জন্মোৱা সমুদ্রে
নানাবিধ মীন ?

কিয়নো পেলোৱা নিয়ৰ
নিতাল যামিনী,
কিয়নো শুকোৱা বদন্ত
দোলনি পিতনি ?

কিয়নো পঠোৱা নিজৰা
ধৰাত গেগেৰে,
কিয়নো উৰোৱা ডাৱৰ
বিমান বথেৰে ?

কিয়নো কৰিলা গজন
লৰিব নোৱাৰা,
কিয়নো কৰিলা উৰণ
গগনত চৰা ?

কিয়নো কৰিছা পূৰ্ণিমা

মাহত এবাৰ,

কিয়নো লুকোৱা চন্দ্ৰক

বজনী অগাৰ ?

কিয়নো কৰিছা হাতীক

অতি মহাকাষ,

কিয়নো কৰিছা টাৰ্হিটি

ক্ষুদ্ৰাদপি হায় ?

কিয়নো কুলোৱা কুমুগ

বসন্ত কালত,

কিয়নো হুৱা শেৱালী

বাতি একাৰত ?

কিয়নো ক্ষুদ্ৰ ফলবোৰ

লগোৱা বটত,

কিয়নো ডাঙৰ ফলক

লগোৱা লতাত ?

চিন্তা-কলি

কিয়নো অপিছা, সৰ্পক
 ভীৰু হলাহল,
কিয়নো দিলা শামুকক
 মুকুতা মহল ?

কিয়নো চলোৱা শামুক
 জিভাৰ ছাৰাই,
কিয়নো চলোৱা কেচুক
 বুকুৰে বগাই ?

কিয়নো কৰিছা কেৰেলা
 তিতা আশাদৰ,
কিয় কৰিছা জলকীয়া
 জ্বলা সোৱাদৰ ?

কিয়নো কৰিছা গোলাপ
 পৰিমল সনা,
কিয়নো কৰিছা মদাৰ
 সৌৰভ বিহিনা ?

কিয়নো মাশেরা দাতুবি
বর্ষাব কালক,
কিয়নো উল্লিরা নেতেকী
বসন্ত বনত ?

কিয়নো নফুলা পখিলা
বিচিত্র পাখিবে,
কিয়নো উঁদারা ভোমোবা
বাঁতাৰ ভবেবে ?

কিয়নো বিহিঙা চন্দক
বিসল পোহৰ,
কিয়নো কবিছা বেলিক
জেউতি পাপৰ ?

কিয়নো ঠালোৱা বিৰিখ
ফলৰ ভৰত,
কিয়নো ফুটোৱা গজালি
ওপৰ মুখত ?

চিন্তা-কাল

কিয়নো সবে'রা ফলটি
বসুন্ধবা, লই
কিয়বা নকবা সিটিক
ধাবিত শ্যণ্যলৈ ?

কিয়নো জলো'রা নক্ষত্র
নীল আকাশে ;
কিয়নো জলো'রা কোনা'কা
চুবু'বা আবহ ?

কিয়নো কুটো'রা নিশাত
ভবা অগনন,
কিয়নো নটু'রা মেঘে
বিজলা মোহন ?

কিয়নো তরু'রা বসন্ত
পুনায়া প্রকৃতি,
কিয়নো কন্দু'রা শীত
বিশাদো নিয়তি”

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY.

চিন্তা-কলি

কিয়নো বাখিছা আকাশ
 মূবব ওপবত,
কিয়নো বাখিছা পৃথিবী
 তাবেউ তলত ?

কিয়নো কবিছা পখীক
 মুকলি মূবীয়া,
কিয়নো কবিছা জুৰিক
 লনীয়া সূবীয়া ?

কিয়নো ফুৰোৱা হৰিলী
 কান থিয় কৰি
কিয়নো উৰোৱা পাপীয়া
 প্ৰেমক বিতৰি ?

*

*

*

*

সাদৃশ্য বিহীন দৃশ্যাবলী
 ভেবা লাগি চাওঁ,
চিন্তাব মহা সাগৰত
 উটি বুৰি যাওঁ !

চিন্তা-কলি

কিয়নো কবিছা প্রভু
ইবোব অজন
একে বিধানতে কিয়নো
বিচিত্র গঠন ?

বাগিছা উদ্ভাত কিনো
বহুস্ত মতান,
দিয়া দয়াময় মোক
শ্রায় সমিধান ?

ভাবি ভাবি হৈছে, মত
ভাবত বিমোহ,
কথাপিও পৰা নাহি
ভাবনাৰ ওৰ ।

—৫ম অংশ—

[চিত্তা-কলির ফুল]

আজি যাক পালোঁ দেখা
নাচি বাগি ফুৰা,
ফুল • • • মাতিক শয়ন,
কালি যাক পালোঁ দেখা
কান্দি কা'ত বুৰা,
আজি হেঁচু শুখত মগন ।

আজি যাক পালোঁ দেখা
দেশৰ গৰাকী,
পালি হেঁচু পথৰ ভিখাৰী,
লি যাক পালোঁ দেখা
খুজি মাগি ফুৰা,
আজি সি দেশৰ অধিকাৰী ।

চিত্তা-কলি

আজি যাক পালোঁ দেখ
নিচেই অকণ
কালি তাৰ বৃহত আকাৰ,
কালি যাক পালোঁ দেখা
পৰ্বত সমান,
আজি সি পথ্যৰ আধাৰ ?

আজি যাক পালোঁ দেখা
অতি কপবান
কালি তাৰ দেহ ঘৃণনীয়,
কালি যাক পালোঁ দেখা
কুকপ বদন,
আজি সি পুৰুষ কপত বলিয়া ?

আজি যাক পালোঁ দেখা
মহা বাহুবলী
কালি তাৰ ক্ষীণ শক্তি,
কালি যাক পালোঁ দেখা
অতি বলহীন
আজি তাৰ ভীষণ মুক্তি !

আজি যাক পালোঁ দেখা
জানো, মালী, ঘোঁষ,
কালি সি সবাবো নিন্দনীয়,
কালি যাক পালোঁ দেখা
পতিতা স্নানতা,
আজি সি সবাবো আদৰণীয় ।

আজি যাক পালোঁ দেখা
সত্যৰ পথত
কালি সি অসত্যৰ নিদৰ্শন
কালি যাক পালোঁ দেখা
অধমৰ মূৰ্ত্তি
আজি সি সত্যৰ ভোৰণ :

আজি যাক পালোঁ দেখা
কুগীয়া শবাব
কালি সি পুণ্ড্ৰ বোগত বিহীন,
কালি যাক পালোঁ দেখা
নৌবোগী শবাব,
আজি সি মহাবোগত লীন !

চিন্তা কলি

আজি য'ত পালোঁ দেখা
শৃঙ্গ পৰ্বতৰ
কালি তাত সাগৰৰ টট
কালি য'ত পালোঁ দেখা
সাগৰৰ খেলা
আজি তাত পৰ্বত আকট ?

আজি য'ত পালোঁ দেখা
সুন্দৰ নগৰ,
কালি তাত গঠান বননি,
কালি য'ত পালোঁ দেখা
গঠান বননি
আজি তাত সুন্দৰ মাননি :

*

*

প্ৰভু)

তুমি আ'দ, তুমি অন্ত
তুমিয়ে সবস্ব
অন্ত কোনো নাই তুমি পিনে
তুমিয়ে বচক বজা
গোমাবে বাজত
বিয়পিছে ভুবনে ভূপনে ।

চিন্তা-কলি

ঐক্ষাণ্ড শাসন হেতু

নিগ্ৰহ বলেবে

স্বৈচ্ছাচাৰী বচিৎ বিধান

সেই বিধি মতে তুমি

শাসিতা সব কো

নিজ-বলো কাবছা শাসন ?

তোমাৰে হেপাত মতে

উচ্চ নিচ গঢ়ি

বান্ধে তলহা ক কো বন্দু

তোমাৰ সৃষ্টি সাধ

সুখ দুঃখ

কব তিবই উভতি নাচোতা ?

তোমাৰ শাসন যেন

বান্ধা নূলক

সৃষ্টিৰ ভাৱ অধিক ৰ নাই,

তোমাৰ শাসন বিধি

কঠোৰ হলেও

প্ৰজাৰ আপত্তি মানিব নাই ?

চিন্তা-কলি

সেয়েহে তুমি ইচ্ছামতে
আজি এজনক
কবিচা দেশৰ অধিকাৰী,
কালি তাকেই আকউ
তুমিয়ে নিজেই
খেদিচা কৰি পথৰ ভিখাৰী ?

*

*

তব স্নেচ্ছাচাৰীতাত
নগৰ—মাগৰ
পাণ্ডাৰ ভৈয়ামত সোমায়,
তব স্নেচ্ছাচাৰীতাত
জান-জুৰি-নদী
মকভূত আতৰি লুকায় ?

তব স্নেচ্ছাচাৰীতাত
নিশকতায়টি
বজায় বাহুবলীৰ বীণ,
তব স্নেচ্ছাচাৰীতাত
বাহুবলী বীৰ,
তয় আতিকে শক্তিশীল ?

তোমাৰ দুনিয়াত

আপোন ইচ্ছাবে

চলাইছা শাসন বিধান .

তোমাৰ সচ্ছাচাৰীতা

মানিব লাগিব

তুলিলেও ই শোকৰ বান ?

—৭ম অংশ—

[চিন্তা-কলি ফুলৰ মৌন্দৰ্য্য]

গোটেই জগত চলাথ কৰিলোঁ
চিন্তাৰ শুকুলা বথত উঠি,
নবৰ মাজত নিচাৰ কৰিলোঁ
কোনেনো হইছে সুখৰ বণী ?

বজাক সুধিলোঁ বিনীত ভাৱে
হয়নে নহয় সুখৰ গৰাকী,
উত্তৰ পাচিলে কাতৰ মাতেৰে
জ্বলা বুলি অন্তৰ্দাহী মহা চাকি ?

ষাকে ভাবো মই মহাসুখী বুলি
ডেবা, বুঢ়া-ল'ৰা-বজা-ধনপতি,
সবে দেখোঁ ফুৰে সুখক নিচাৰি
জগতত লভি বহু লটি-ঘটি !

ভিখাৰী ভাপিলেঁ। মহাসুখী বুলি
 বাস কৰা জুপুৰী পজাত;
 সিও বিচাৰিছে সুখৰ কনিকা
 সংসাৰৰ ভীৰ বেদনাত !

সাধুয়ে কইছে বিষাদী ভিত্তিৰে
 দেশৰ গৰাকী আচলতে সুখী,
 ভোগ বিলাসত জীৱন বটায়
 ধৰাৰ অকল তেৱে শান্তিমুখী !

যতেই বিচাৰো ততেই নাপাওঁ
 পৰাণে বিচৰা উত্তম উত্তৰ,
 মিছাতে কেৱল নিজৰ ভুলত
 সবাকো পাতিছে। সুখৰ আকৰ ?

* * *

তেনেহলে প্ৰভু তোমাৰ দুনিয়া
 অসীম যাতনা দুখেৰে ভৰা,
 মানবৰ হিয়া আৰাম বিহীন
 কাতৰ-বেদনা-শোকেৰে গঢ়া !

চিন্তা-কলি

সকলো মানব ভোগাব পৰাই
কাতৰ যাতনা ভুগিব আছে,
তযু ছালনাৰ বিপাকত পৰি
দুঃখৰ সিন্ধুত উপড়ি ভাহে !

দুখ ভুগি চলে' মানব বোৰক
দিয়া পঠিয়াই এই ধৰালই
দুখ সাগৰত উটাই বুৰাই
নিয়া তুমি অসত্য পথসই !

চয়তানক দিলা তুমিয়েই বৰ
সত্য পথিকক নিব আতৰাই,
মাদা-ছালনাত বুৰালা সবাকো
সত্যৰ জেউত দিব নুমুৱাই ?

পৰাণীক গঢ়ি লগতেই দিলা
কাম-প্ৰোধ আদি অনেক বান,
যাতে সিংহলাকে একাৰত বুৰে
পাহৰি পেলাই সত্যৰ সন্ধান !

মায়া জালে বান্ধি সত্যক ভুলাই
 অবনী বাসীক কৰিছা অস্থিৰ,
 লোভৰ মদিৰা ঢালি ধাবাসাবে
 বোৱাইছা নই দুখৰ গভীৰ !

সচাকৈয়ে প্ৰভু তোমাৰ দুনিয়া
 পদাৰ্পণ যাতনাৰ মেৰ ঘৰ,
 আহিছে মানুহ গইছে মানুহ
 পেলাই চকুলো বেজাৰ শোকৰ

* * *

বেদনাৰ শাল কৰিবলৈ তুমি
 সজাই থৈছা এইখনি ধৰা,
 আপোন ইচ্ছাবে পুৰিছা জীৱক
 জ্বলাই নমকদৰ জুইকুৰা !

সত্যৰ সন্ধান কৰিবলৈ গলে
 ভীৰু গৰল উদ্ভব হয়
 সত্যক বিচাৰি ফুৰে যদি নৰে
 সত্য পলাই আঁৰত লুকাই !

চিন্তা-কলি

মানবৰ বাট ভঞ্জালৰ দ্বাৰা
তুমিয়ে বাখিছা কৰি পূব,
পৰাণী সবক আনিছা তুমিয়ে
সুপথৰ আলোক কৰি দূৰ ?

আন্ধাৰ পথেৰে অচিন নৰক
ফুৰোৱা ঘূৰাই সংসাৰ হাটত,
পেলোৱা তুমিয়ে পিচল খুৱাই
গৰল সদৃশ পাপৰ গাঁতত ?

দিবা কেনেকৈ সিহঁতক তুমি
সহিব নোৱাৰা বোজাটি দোষৰ,
দোষৰ মূলত তুমিয়েই থাকি
খুলিবা কেনেকে বিধান দণ্ডৰ ?

—৮ম অংশ—

(চিন্তা-কলিষ ফল !)

দয়াময় প্রভু ! বিশ্ব অধিপতি
লোরা মোৰ হিয়া-ভৰা নিবেদন
মৰততো তুমি অসীম দয়াৰে
ৰচা এখনি দিব্য-উপবন !

সজোৱা অবনী নতুন বোলেৰে
সজোৱা ধৰাত মঙ্গল নিলয়,
ভেদভাব এৰি কুটিলতা নাশি
ৰচা ইয়াত অমৰ আলয় !

পাপক বিনাশি পুণ্যক বিলাই
সজোৱা বিমল প্ৰেমৰ হাট
ধ্বংসি ছয়তান ফিৰিস্তা পঠাই
খোলা সত্যৰ স্নগম বাট ?

চিন্তা-কলি

নিতউ ফুলোৱা প্রেম পাৰিজাত
কাম-ক্রোধ লোভ-মোহ নাশ কৰি,
শ্রদ্ধা-শান্তি-দশা বিলোৱা সবাকো
সত্য সুন্দৰৰ অপকপ ধৰি !

দিব্য সমীৰণ পঠোৱা ধীবেবে
পৃথিবী বাসীৰ জুবক পৰাণ,
বিমল আনন্দ পঠোৱা লগতে
উপচি উঠক উলাহৰ বান !

পাপ-তাপ তুখ আতৰত থই
ঢালি দিয়া সবগৰ জেউতি,
বজা-প্রজা-দুখী একাকাৰ কৰি
শান্তিৰ বিলোৱা বিমল ভাতি !

কামনা বাসনা বোগ-শোক-তাপ
ছনিয়াৰপৰা দিয়া উঠুৱাই !
প্রতিকূল গতি পৰিহাৰ কৰি
সবগ-নিচান বিয়া উকুৱাই !

চিস্তা-কলি

সকলো নবক সত্যৰ পথেৰে
নিয়া তুমি নিজ হাতেৰে চলাই
অসত্যৰ বাট বন্ধ কৰি গৈই
সত্য পথক দিয়া পোহৰাই !

দোষ ভুল ভ্ৰান্তি আতৰাই আনি
বিলোৱা গিয়ান মানব চিয়াত,
উচ্ছ নীচ ভাব বিনাশন কৰি
খোলা মুকুতিৰ সুগম বাট !

পঠোৱা ইয়াতো সবগ নিজৰা
অমৰ সুৰত কবক গান,
পঠোৱা ইয়াত সবগ বিহগী
ললিত সুৰেৰে কবক গান !

অলক্ষিত ভাবে পৃথিবীৰ পৰা
পুৰণি আতৰি হওঁক বিদূৰ ।
আকাশে বতাহে বিৰিঙি উঠক
চিৰ সত্য চিৰ মুকুতিৰ সুৰ !

— :: —

—বিদেশী শব্দৰ অৰ্থ—

গণ্ডম — সৰগত থকা এক প্ৰকাৰ সুৰদি ফল।

ছয়তান বা 'চেতান' — আদিতে আল্লাৰ এজন ফিৰিস্তা বাদুত আছিল . আল্লাৰ আদেশ উপেক্ষা অভিশপ্ত হই পৃথিবীলৈ আহিছে। ইহতে মানবক-সত্যৰ পথ ভুলাই অসত্বলৈ নিয়ে।

ফিৰিস্তা — আল্লাৰ আদেশ বহনকাৰী সৰ্বশক্তিমান দূত। আল্লাৰ আদেশত সকলো কাম কৰে।

তুনিয়া — জগত।

দাবয়া — নদী।

আদাম ইভ বা আদাম হোৱা — আল্লাই সৰজন কৰা আদম পিতা মাতা।

মুহ আক মুছা — দুজন আল্লাই প্ৰেৰিত কৰা ধৰ্ম্ম প্ৰচাৰক অসত্য পথৰপৰা মানবক আতৰাই আনিবলৈ আল্লাই নিজ কৰুণাৰে এওঁলোকক পঠাইছিল।

নবা — প্ৰফেট — মহাপুৰুষ। পয়গম্বৰ।

১৭

Let
if it is not with us